

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРНОЇ ОСВІТИ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання приймальної
комісії від 29.05.2018 №5

Голова приймальної комісії
А.М. Зубко

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Ступінь:	«Магістр»
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	073 Менеджмент
Спеціалізація:	Управління закладом освіти

Розглянуто на засіданні кафедри
педагогіки й менеджменту освіти
Протокол № 4 від 10.05.2018 р.

Завідувач кафедри

 В.В. Кузьменко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового випробування є нормативним документом КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Управління закладом освіти».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу. Фахове випробування з управління закладом освіти призначене для перевірки сформованості базових та спеціальних компетенцій вступників до КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Управління закладом освіти», освітнього ступеня «магістр».

Зміст фахового випробування носить міжпредметний характер і передбачає інтеграцію знань з кількох дисциплін. Підґрунтям для визначення змісту програми фахового випробування є передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою магістра спеціальності «Управління закладом освіти» відносно самостійні напрямки його практичної діяльності.

ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Загальні основи педагогіки

Предмет педагогіки, її основні категорії

Поняття про педагогіку. Ретроспективний аналіз розвитку педагогіки (етапи розвитку педагогіки: донауковий, етап виникнення теоретичних концепцій виховання й освіти, етап розвитку педагогічної науки). Функції педагогічної науки: науково-теоретична, організаційно-практична, прогностична.

Основні категорії педагогіки: педагогічний процес, виховання, навчання, освіта, розвиток. Виховання як суспільно-педагогічне явище.

Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства.

Структура і галузі педагогіки: загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика (теорія навчання), організація та управління педагогічним процесом. Вікова педагогіка (дошкільна та шкільна педагогіка), спеціальна педагогіка (сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка, логопедія), соціальна педагогіка (сімейна педагогіка, перевиховання дітей, що мають проблеми), професійна педагогіка (педагогіка вищої школи, підвищення кваліфікації та перекваліфікація робітників народного господарства, навчання літніх людей), порівняльна педагогіка, етнопедагогіка. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Методи науково-педагогічних досліджень

Завдання науково-педагогічних досліджень на сучасному етапі розвитку школи. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень (загальнонаукові, теоретичні, практичні). Загальна характеристика методів педагогічних досліджень. Вимоги до вивчення особистості учня та учнівського колективу. Робота вчителя та класного керівника з вивчення педагогічних явищ.

Розвиток, виховання і формування особистості

Поняття про особистість. Процес розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку людини. Соціалізація як результат впливу середовища на особистість. Діяльність як вирішальна умова розвитку особистості. Місце виховання в процесі формування особистості.

Проблема мети виховання в педагогіці

Проблема мети виховання в педагогіці. Аналіз факторів, що впливають на формування мети суспільного виховання. Загальнолюдський, класовий, національний аспекти мети суспільного виховання. Всебічний розвиток особистості як вимога сучасного суспільного виробництва.

Закономірності і принципи процесів навчання і виховання

Закони та закономірності в педагогіці. Об'єктивні та суб'єктивні закономірності процесів навчання і виховання. Поняття про принципи навчально-виховного процесу.

Характеристика основних закономірностей і принципів виховання. Характеристика основних закономірностей і принципів навчання.

Ретроспективний аналіз розвитку принципів навчання. Сучасна система дидактичних принципів. Особливості реалізації принципів дидактики при вивченні загальноосвітніх дисциплін.

Взаємозв'язок між закономірностями і принципами навчання та виховання. Обумовленість принципів навчання та виховання закономірностями педагогічного процесу.

2. Дидактика

Дидактика як галузь педагогіки

Поняття про дидактику. Процес навчання, його структура, закономірності і функції. Основні категорії дидактики: викладання, навчання, знання, уміння, навички, принципи навчання, методи, засоби та форми навчання. Рушійні сили процесу навчання.

Основні компоненти процесу навчання: цільовий, мотиваційно-стимулюючий, змістовний, операційно-дієвий, контроль-регулюючий, оцінно-результуючий. Взаємозв'язок усіх елементів навчального процесу.

Функції навчання: освітня, виховна, розвивальна. Двосторонній характер процесу навчання. Стимулювання, організація зворотного зв'язку (контроль, аналіз результатів навчання та розвитку учнів). Учення як система пізнавальних дій, спрямованих на вирішення задач навчання. Структура

процесу засвоєння знань: сприйняття, осмислення, розуміння, узагальнення, закріплення, використання на практиці.

Потреби та інтереси як основа мотивації учення. Місце емоційного у навчанні.

Зміст та мета освіти в сучасній школі. Система освіти в Україні. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти. Загальна, політехнічна і професійна освіта. Формальна та матеріальна освіта. Вимоги системи неперервної освіти до змісту освіти в загальноосвітній школі. Тенденції розвитку і вдосконалення змісту освіти.

Актуальні проблеми дидактики на сучасному етапі. Зв'язок дидактики з конкретними методиками.

Методи і засоби навчання

Методи і засоби навчання як категорії дидактики. Різні підходи до класифікацій методів навчання: залежно від походження інформації (словесні, наочні, практичні), від мети (методи здобування нових знань, методи формування умінь та навичок, методи застосування знань на практиці, методи творчої діяльності, методи закріплення знань, умінь та навичок, методи перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок), залежно від логіки побудови навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні, традуктивні, аналітичні, синтетичні, узагальнення, порівняння, аналогії). Активні методи навчання. Прийоми навчання. Критерії вибору методів навчання. Функції методів навчання. Класифікація засобів навчання. Характеристика методів і засобів навчання.

Види і форми організації навчання

Поняття про види і організаційні форми навчання. Характеристика пояснювально-ілюстративного, проблемного видів навчання та програмованого навчання.

Поняття про форми організації навчання. Класно-урочна система навчання. Альтернативні форми організації навчання у зарубіжній та вітчизняній практиці: бель-ланкастерська, дальтон-план, мангеймська, метод проектів, бригадно-лабораторна та ін.

Становлення сучасних форм організації навчання. Класно-урочна система навчання. Урок як основна форма організації навчального процесу. Типи уроку та їх структура. Дидактичні, психологічні, виховні та гігієнічні вимоги до уроку.

Фронтальні, групові та індивідуальні форми навчання. Інші форми організації навчання в школі та за її межами. Перспективи розвитку модульно-рейтингової форми організації навчання. Самостійна робота учнів та педагогічне керівництво нею.

Сучасні інноваційні технології навчання

Класифікація педагогічних технологій. Поняття ігрових технологій. Різновиди та можливості використання ділових ігор. Інноваційне навчання та його необхідність. Особливості особистісно орієнтованих технологій педагогічного співробітництва. Історія виникнення інтерактивних технологій

навчання (бригадно-лабораторний і проектний методи, робота в парах змінного складу, виробничі й трудові екскурсії та практики).

Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності школярів

Значення, функції (освітня, виховна, розвиваюча, діагностична, стимулююча, оцінювальна, прогностична) та об'єкт контролю. Види контролю: попередній, поточний, періодичний, тематичний, підсумковий.

Новітні методи контролю знань учнів. Критерії та норми знань учнів: обсяг знань, міцність знань, оперативність знань, гнучкість знань, системність знань, якість знань. Методи контролю знань, умінь та навичок учнів. Проблема оцінки знань учнів. Аналіз причин неуспішності учнів та дидактичні засоби боротьби з невдачами у навчанні.

3. Теорія виховання

Сутність процесу виховання

Суть процесу виховання. Основні положення теорії виховання. Поняття про суб'єкти та об'єкти виховного процесу. Рушійні сили процесу виховання. Гуманістичні ідеали вітчизняної виховної системи. Мета сучасної виховної роботи в школі. Школа як відкрита виховна система. Виховання як процес соціалізації особистості школяра. Особливості виховання учнів у сучасних умовах. Структура виховного процесу. Основні компоненти виховного процесу: цільовий, змістовний, операційно-діяльнісний, аналітико-результативний. Сучасні концепції виховання. Співвідношення процесів виховання, самовиховання, перевиховання.

Зміст, методи, основні напрями та організаційні форми виховної роботи в сучасній школі

Соціальні вимоги до змісту виховання особистості. Етапи процесу виховання: формування ідеалу, еталону; вивчення індивідуальних особливостей вихованця; реалізація програми виховання; спонукання особистості до самовиховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Умови оптимального вибору та застосування методів виховання. Характеристика основних методів виховання. Методи самовиховання особистості. Поняття про форми виховання. Характеристика основних форм виховання.

Соціальна зумовленість мети та завдань виховання. Українська виховна система в контексті світових культурних процесів. Завдання, форми та методи основних напрямів виховання в сучасних умовах.

Основи виховної роботи в сучасному загальноосвітньому закладі

Система виховної роботи в сучасному загальноосвітньому закладі. Зміст виховання в національній школі. Актуальні виховні завдання та шляхи їх розв'язання. Методи та форми основних напрямків виховання учнів. Педагогічні вимоги до організації різних видів діяльності учнів.

Основні положення концепції національного виховання. Особливості використання народної педагогіки у виховній роботі з учнями загальноосвітньої школи.

Педагогіка співробітництва як основа формування особистості громадянина України

Суб'єкт-об'єктні зв'язки в системі виховання. Педагогіка співробітництва: за і проти. Основні ідеї педагогіки співробітництва. Педагогічне мистецтво сучасних педагогів-дослідників – представників педагогіки співробітництва. Педагогіка співробітництва – запорука ефективного формування особистості громадянина України.

Соціалізація особистості – вирішальний фактор суспільного розвитку. Громадське виховання на сучасному етапі розвитку суспільства: проблеми та перспективи. Інтеграція всіх напрямків виховної роботи як умова формування творчої особистості громадянина України.

4. Організація позакласної і позашкільної виховної роботи

Організаційно-методичні основи виховної роботи

Організаційно-методичні основи організації позакласної і позашкільної виховної роботи. Поняття про устав школи, план виховної роботи, учнівський комітет тощо. Дитячі і молодіжні організації: структура, зміст, форми і напрями роботи.

Шляхи реалізації комплексного виховного впливу на особистість. Планування виховного процесу в загальноосвітній школі.

Класний керівник – організатор виховної роботи з учнями

Функції, напрями, форми і зміст роботи класного керівника. Планування та облік його роботи. Вимоги до плану виховної роботи класного керівника. Співпраця класного керівника з батьками учнів. Форми взаємозв'язку сім'ї та педагогічного колективу в педагогічному процесі. Реалізація принципу паралельної дії у вихованні.

Вихованість школярів. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання. Соціальна роль педагогічної професії. Особистість учителя

Поняття вихованості школярів. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання. Соціальна роль педагогічної професії. Особистість учителя. Вимоги до сучасного вчителя: соціальні, професійні, культурні.

Функції вчителя: цілеполагання, діагностична, прогностична, проєктивна, планування, інформаційна, організаторська, оцінювання, стимулююча, контрольна, коректуюча.

Складові педагогічної майстерності вчителя: гуманістична спрямованість, професійні знання, педагогічні здібності, педагогічна техніка. Критерії успішності педагогічної діяльності вчителя.

Культура мови вчителя. Педагогічні умови продуктивного діалогу вчителя з учнями. Аналіз причин невдач у професійно-педагогічній підготовці сучасного вчителя.

Педагогічні здібності, що забезпечують ефективну діяльність вчителя: академічні, організаторські, комунікативні, перцептивні, сугестивні, дослідницькі.

Формування колективу. Педагогічне керівництво впливом колективу на особистість

Поняття про учнівський колектив. Учніський колектив його ознаки, структура. Закони життя учнівського колективу. Основи педагогічного управління колективом. Стадії розвитку колективу. Технологія формування дитячого колективу. Основні типи дитячих колективів. Посадова інструментовка учнівського колективу як інструмент формування і управління суспільною думкою. Шляхи формування та використання традицій в колективістському вихованні. Особливості педагогічного керівництва учнівським колективом на різних етапах його розвитку та під час кризи. Орієнтовна програма вивчення учнівського колективу.

5. Основи управління школою

Система освіти в Україні та управління нею.

Поняття системи освіти та її структура. Принципи побудови системи освіти в Україні. Поняття про управління освітою та її структуру. Принципи управління освітою.

Принципи управління освітою. Мета управління школою. Керівництво навчально-виховною роботою школи. Права і обов'язки директора школи, заступника директора з навчальної роботи, заступника директора з виховної роботи, помічника директора з господарської роботи. Органи внутрішкільного управління. Зміст, види, особливості, форми та методи внутрішкільного контролю (в залежності від мети). Види внутрішкільного контролю. Рада школи. Педагогічна рада школи. Зміст і організація її роботи. Планування роботи школи. Особливості внутрішкільного контролю.

Нормативно-правова база та управління закладом освіти. Закон України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про дошкільну освіту», Національна доктрина розвитку освіти в Україні у XXI столітті.

Принципи і методи управління закладом освіти. Науковість як принцип управління. Демократизація як принцип управління. Системність як принцип управління. Адміністративні методи управління. Соціально-психологічні методи управління.

Функції управління закладом освіти. Управлінський цикл. Планування роботи навчального закладу. Прогнозування як функція управління. Координація як функція управління. Контроль як функція управління.

Методична робота в закладах освіти

Роль методичної роботи в закладах освіти. Індивідуальні і групові форми методичної роботи в школі (самоосвіта, наставництво, стажування, консультації, методичні об'єднання, наради, семінари, конференції,

педагогічні читання, екскурсії, виставки, опорні школи, лекторії, взаємовідвідування, предметні комісії).

Види методичних об'єднань (шкільні, міжшкільні, районні (міські), міжрайонні). Керівництво методичними об'єднаннями. План роботи методичних об'єднань. Вивчення і поширення передового педагогічного досвіду, впровадження досягнень педагогічної науки у практику.

6. Освітній менеджмент

Менеджмент організацій. Організації та їх функції. Основні підходи до аналізу діяльності організацій та принципи його здійснення в сучасних умовах. Особливості освітніх організацій. Моделювання в теорії та практиці управління освітніми організаціями. Практика моделювання в управлінні смачними школами. Технологія розробки концепції та комплексно-цільової програми розвитку школи.

Стратегічне управління. Типи, фактори та етапи розвитку стратегічного управління. Сутність і специфіка стратегічного управління. Мета і місія у стратегічному управлінні. Специфіка стратегічного мислення керівника та персоналу організації. Стратегія розвитку організації. Стратегічне планування та його основні переваги.

Менеджмент інновацій. Наукові та нормативно-правові основи менеджменту інновацій. Управління інноваційним освітнім процесом у навчальному закладі. Інноваційна культура навчального закладу. Інноваційні освітні проекти та управління їх здійсненням.

Управління якістю. Поняття про якість та основні підходи до її визначення. Роль інформаційної системи в забезпеченні якості діяльності навчального закладу. Забезпечення якості.

Маркетинг в освіті та зв'язки з громадськістю. Зміст та особливості маркетингу у сфері освіти. Маркетингова діяльність керівника навчального закладу. Маркетинговий аналіз і контроль. Способи реалізації маркетингових процесів. Зв'язки з громадськістю.

Фінансовий менеджмент. Концептуальні основи фінансового менеджменту. Фінансова система освітнього закладу. Впровадження і здійснення фінансового менеджменту. Здійснення інвестицій в освітню діяльність. Фінансування освіти: проблеми та можливості їх розв'язання.

7. Основи педагогічної майстерності

Сутність педагогічної діяльності вчителя.

Суспільна значущість професії вчителя, його функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета-діяльність. Розповідь учителя як модель педагогічної діяльності.

Педагогічна майстерність і особистість учителя.

Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Педагогічна ситуація і педагогічна задача. Самовиховання вчителя.

Педагогічна техніка вчителя. Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка вчителя. Зовнішня техніка вчителя. Майстерність учителя в керуванні психічним самопочуттям. Зовнішній вигляд учителя. Основи мимічної та пантомимічної виразності. Дихання й голос як елементи педагогічної техніки. Дикція як елемент педагогічної техніки.

Майстерність педагогічного спілкування. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Контакт у педагогічному діалозі. Структура педагогічного спілкування. Стель педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії. Психолого-педагогічні умови майстерної взаємодії в педагогічному спілкуванні.

Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні. Урок як навчальний діалог учителя з учнями. Елементи технології уроку-діалогу. Майстерність побудови діалогічної взаємодії на уроці. Психолого педагогічні «кріплення» уроку-діалогу. Професійні секрети вчителів-майстрів у організації діалогу з учнями на уроці.

7. Основи психології

Особистість. Загальні характеристики особистості

Загальне поняття про особистість. Критерії підходу до розуміння та визначення особистості. Багатоплановість визначення поняття "особистість" вітчизняними вченими (Г. Ковальов, К. Платонов, С. Рубінштейн та інші).

Людина, індивід, суб'єкт, особистість, персона, індивідуальність як грані розуміння особистості. Різноманітність суттєвих ознак особистості як психічного явища.

Теорії особистості в психологічній науці: психодинамічні, соціодинамічні, інтеракціоністські; обґрунтування для їх класифікації (Р. Кеттел, З. Фрейд, А. Маслоу, К. Роджерс). Вітчизняні вчені про особистість: Л.С. Виготський, О.М Леонт'єв, Л.І. Божович.

Структура особистості. Особистісні конструкти, їх зміст. Самосвідомість як усвідомлення "Я". "Я – образ" та "Я – концепція" як змістовна та динамічна складові особистості.

Воля в структурі свідомості та особистості людини

Воля в системі свідомого життя людини. Поняття про волю. Визначення волі різними вченими. Провідні ознаки волі. Первинні та вторинні якості

волі. Третинні вольові якості: відповідальність, дисциплінованість, обов'язковість, принциповість, діловитість, ініціативність та їх значення у формуванні самодостатньої особистості.

Теорії волі. Вольова регуляція поведінки людини. Простий та складний вольовий акт. Воля в структурі свідомості та особистості людини. Розвиток волі в онтогенезі. Методи дослідження контролю як вольового механізму.

Характер як прояв індивідуальних властивостей людини

Характер. Визначення характеру. Характер як фенотип. Типологія характеру (Ф.Шелдон, К.Юнг, К.Леонгард О.Личко). Системокомплекс характеру. Акцентуалізації характеру. Дослідження характеру в сучасній психології. Формування характеру людини.

Здібності в системі індивідуальності людини

Загальне уявлення про здібності. Знання, вміння, навички та здібності. Три підходи до визначення здібностей. Природні та набуті здібності. Загальні та спеціальні здібності. Теоретичні, практичні, учбові, творчі, предметні, комунікативні, професійні здібності. Поняття обдарованості. Різні прояву здібностей.

Здібності, задатки та індивідуальні відмінності людей. Природа людських здібностей. Розвиток здібностей людини.

Психологічна готовність керівників до управління

Поняття про психологічну готовність особистості до виховання певного виду діяльності. Два підходи до розуміння природи психологічної готовності: функціональний та особистісний.

Психологічна готовність керівників до управління як важливий чинник оптимізації їх діяльності. Основні компоненти структури психологічної готовності: мотиваційний, когнітивний, операційний, особистісний. Взаємозв'язок та взаємодовнюваність основних компонентів готовності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Підручник. – К.: Либідь, 1998. – 408 с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади. – К.: Либідь, 2003. – 344 с.
3. Бех І.Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: Наукове видання. – К.: Либідь, 2006. – 272 с.
4. Біла книга національної освіти України / Т.Ф. Алексеєнко, В.М. Аніщенко, Г.О. Балл та ін.; за заг. ред. акад. В.Г. Кременя; НАПН України. – К.: Інформаційні системи, 2010. – 342 с.
5. Бондар В.І. Дидактика. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
6. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
7. Воспитание детей в школе: Новые подходы и новые технологии / Под ред. Н.Е. Щурковой. – М.: Новая школа, 1998. – 208 с.
8. Виснославська О.В., Карамушка Л.М. Психологічні особливості мотивації управлінської діяльності керівників традиційних і нових типів навчальних закладів // Актуальні проблеми психології: традиції і сучасність. – Т. 1. – К.: Інст. Психології, 1993. – С. 135-141.
9. Галіцина Л.М. Керівник: мистецтво взаєморозуміння. – К.: Шкільний світ, 2010. – 128 с.
10. Галіцина Л.М. Керівник: мистецтво планування. – К.: Шкільний світ, 2010. – 104 с.
11. Галіцина Л.М. Керівник: мистецтво стратегії і тактики. – К.: Шкільний світ, 2010. – 128 с.
12. Гатальская Г.В., Крыленко А.В. В школу – с радостью: Практическая психология для учителя. – Мн.: Амалфея, 1998. – 240 с.
13. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
14. Грехнев В.С. Культура педагогического общения: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1990. – 144 с.
15. Даниленко Л. Менеджмент інновацій в освіті. – К.: Шкільний світ, 2007. – 120 с.
16. Державна національна програма «Освіта»: Україна ХХІ століття. – К.: Радуга, 1994. – 64 с.
17. Державні стандарти базової і повної середньої освіти // Освіта України. 2003. – №1/2, 14 січня. – С. 2-14.
18. Дьяченко В.К. Сотрудничество в обучении: О коллективном способе учебной работы: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1991. – 192 с.
19. Енциклопедія освіти / АПН України ; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
20. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1987. – 190 с.

21. Карамушка Л.М., Клокар Н.І., Філь О.А. Технологія формування управлінської команди освітньої організації: Навчально-методичний посібник. – Біла Церква: КОШОПК, 2008. – 64 с.
22. Карамушка Л.М. Модель психологічного консультування керівників закладів середньої освіти з проблеми психологічної готовності до управління // Психологія на перетині тисячоліть: Зб. Наукових праць учасників П'ятих Костюківських читань. – Т.1. – К.: 1998. – С. 569-577.
23. Керівник: лідер і менеджер // Підручник для директора. – 2004. – № 5-6. – 120 с.
24. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): монографія. – К.: МАУП, 2000. – 286 с.
25. Компетентісна освіта: від теорії до практики. – К.: Плеяди, 2005. – 120 с.
26. Конституція України. – Харків; ВМП «Рубікон», 1996. – 36 с.
27. Концепція розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні // Професійно-технічна освіта. – 2004. – 3. – С. 2 – 5.
28. Конвенція о правах ребенка // Нар. образование. – 1993. – № 5.
29. Костюк Г. С. Психологія : [навчальний посібник] / Костюк Г. С. – К. : Рад. школа, 1968.
30. Краткий справочник по педагогической технологии / Под ред. Н.Е.Щурковой. – М.: Новая школа, 1997. – 64 с.
31. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації / В. Г. Кремень. – К. : Грамота, 2003. – 216 с.
32. Кремень В. Г. та ін. Філософія управління / В. Г. Кремень, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов. – Харків : НТУ «ХП», 2008. – 524 с.
33. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. – К.: Товариство «Знання» України, 2010. – 520 с.
34. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум / В. Г. Кремень. – К. : Грамота, 2007. – 576 с.
35. Крутецкий В. А. Психология : [учебное пособие] / Крутецкий В. А. – 2-е изд. перераб. и доп. – М. : Просвещение, 1986.
36. Кузьминський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 447 с.
37. Лазарев М.О. Основи педагогічної творчості: Навчальний посібник для педагогічних інститутів. – Суми: ВВП «Мрія» – ЛТД, 1995. – 212 с.
38. Лекції з педагогіки вищої школи: Навчальний посібник / За ред. В.І.Лозової. – Харків: ОВС, 2006. – 496 с.
39. Леонтьев А.А. Педагогическое общение. – М.: Знание, 1979. – 47 с.
40. Лихачев Б.Т. Педагогіка: Курс лекцій: Учебное пособие для студентов педагогических учебных заведений и слушателей ИПК и ФПК. – М.: Юрайт, 1999. – 464 с.
41. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-е вид., випр. і доп. – Х.: ОВС, 2002. – 400 с.
42. Маклаков А. Г. Общая психология : [учебное пособие] / Маклаков А. Г. – СПб. : Питер, 2000.

43. Марченко О.Г. Основи педагогічної майстерності. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 112 с.
44. Мойсеюк Н. Е. Педагогіка. Навчальний посібник. 3-е видання, доповнене. – К.: ВАТ КДНК, 2001. – 608 с.
45. Немов Р. С. Психология : [учебное пособие] / Немов Р. С. – В 3 кн. Кн.1. Общие основы психологии. – М. : Владос, 1998.
46. Общая психология : [учебное пособие] / Под ред. А. В. Петровского. 3-е изд., доп. и перераб.–М. : Просвещение, 1986.
47. Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / В. О. Огнев'юк. – К. : Знання України, 2003. – 448 с.
48. Освітній менеджмент / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. – К. : Шкільний світ, 2003. – 400 с.
49. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. – Т. 2. – К.: Освіта України, 2005. – 504 с.
50. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Укл. Н.В. Гузій. – К.: ІЗМН, 2000. – 168 с.
51. Педагогіка: Учебное пособие для студентов педагогических институтов / Под ред. Ю.К. Бабанского. – М.: Просвещение, 1983. – 608 с.
52. Педагогіка: Учебное пособие для студентов педагогических учебных заведений / В.А.Сластенин, И.Ф.Исаев, А.И.Мищенко, Е.Н.Шиянов. – М.: Школа – Пресс, 1997. – 512 с.
53. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос, О.Г.Самещенко, В.А.Семиченко, Н.М.Тарасевич; За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 349 с.: іл.
54. Педагогічна психологія: Навч. посібник / За ред. Л.М. Проколієнко, Д.Ф. Ніколенка. – К.: Вища школа, 1991. – 183 с.
55. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті: Навчальний посібник / За заг. ред. С.П.Бондар. – Рівне: Тетіс, 2003. – 200 с.
56. Подласый И.П. Педагогіка: Учеб. для студентов высших учебных заведений. – М.: Просвещение: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 1996. – 432 с.: ил.
57. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник / За ред. О.А.Дубанесюк, А.В.Іванченка. – К.: ІСДО, 1996. – 432 с.
58. Радченко А.Є. Професійна компетентність учителя. – Х.: Вид. група «Основа», 2006. – 128 с.
59. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. – К.: Генеза, 2002.– 368 с.
60. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учебное пособие. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.
61. Ситаров В.А. Дидактика: Учеб. пособие для студентов высших педагогических учебных заведений / Под ред. В.А.Сластенина. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 368 с.
62. Смирнов С.Д. Педагогіка и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учебное пособие для студентов высших педагогических учебных заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 304 с.

63. Степаненков Н.К. Педагогика: Учебное пособие. – Мн.: Изд-во Скакун В.М., 1998. – 448 с.
64. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: В 5 т. – К.: Радянська школа, 1977. – Т.5. – 639 с.
65. Сухомлинский В.А. Сердце отдаю детям. – К.: Радянська школа, 1984. – 284 с.
66. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник / О.І.Пометун, Л.В.Пироженко; За ред. О.І.Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 192 с.
67. Теоретические основы содержания общего среднего образования / Под ред. В.В.Краевского, И.Я.Лернера. – М.: Педагогика, 1983. – 352 с.
68. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360 с.
69. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 528с.
70. Форми навчання в школі: Книга для вчителя / Ю.І.Мальований, В.Є.Римаренко, Л.П.Вороніна та ін.; За ред. Ю.І.Мальованого. – К.: Освіта, 1992. – 160 с.
71. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник. – Либідь, 2002. – 560 с.
72. Якиманська І. Особистісно-орієнтована система навчання // Завуч. – 1999. – № 7. – С. 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі. Тривалість тестування – 2 академічні години. Кожний абітурієнт отримує індивідуальний варіант тестового завдання, лист – чернетку та особовий номер для кодування тесту. Перед початком вступного випробування, представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо правил виконання тестового завдання.

Тести складаються з 22 питань:

I рівень – 20 питань.

Закрита форма тесту – застосування матеріалу за відомими стандартними алгоритмами та зразками, тобто надаються завдання з вибором однієї відповіді з чотирьох варіантів відповідей, одна з яких – правильна. Кожне завдання оцінюється в 4 бали (максимальна кількість за I рівень – 80 балів).

II рівень – 2 питання.

Відкрита форма тесту – застосування програмного матеріалу у змінених та ускладнених ситуаціях, тобто надаються завдання з вимогою короткої відповіді. Кожне завдання оцінюється у 10 балів (максимальна кількість за II рівень 20 балів).

Сумарна максимальна кількість – 100 балів (від 100 до 200 балів). Відповіді не можуть містити виправлень. Відповіді, що містять виправлення або декілька варіантів відповідей, у тому числі, якщо одна з них правильна, не зараховуються. Результати тестування оцінюються за 200-бальною шкалою.

Оцінка вступного випробування вважається позитивною, якщо в результаті тестування вступник набрав не менше 160 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ Кількість балів (max – 200)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
190 – 200	Відмінно	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
182 – 189	Добре	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
175 – 181		C	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
169 – 174	Задовільно	D	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
160 – 168		E	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 159	Незадовільно	FX	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Укладачі програми: д.п.н., проф. Слюсаренко Н.В; д.п.н., доц. Жорова І.Я.